

Wees welkom: je gaat worden zoals je bedoeld bent

Jaren geleden maakte ik een reis door de Sinai woestijn, in gezelschap van bedoeïen. Daar leerde ik van hen om sporen te herkennen. Het waren hele kleine details zoals beschadigingen van struiken, krasjes op rotsen, dingen die mij nooit opgevallen zouden zijn zonder hun lessen. Tegelijk, zo leerde ik, zijn dit de dingen die van levensbelang zijn voor het voortbestaan van de stam. Voor de jacht en dus de voedsel voorziening. Maar ook om gevaar te herkennen. Ook het zoeken van water is niet eenvoudig in de woestijn en ik zag hoe ze via kleine plantjes dichtbij rotswanden waterbronnen opsporen. Zonder sporen te herkennen kun je niet overleven.

Heb jij misschien ook Fokke Obbema's boek gelezen? "De zin van het leven". Een serie prachtige interviews met mensen die allemaal antwoord geven op de vraag die ons sinds het ontstaan van de mensheid al bezighoudt: wat is de zin van mijn leven?

En hij komt tot een opvallende conclusie. De bronnen waaruit mensen putten voor hun antwoord zijn droog gevallen, verschaald. En ze kunnen de geestelijke sporen om hen heen niet meer herkennen.

En hij legt een verband met het verdwijnen van de Bijbel als inspiratiebron uit onze samenleving.

Jij wilt je eigen antwoord vinden. Niet mijn antwoord, of het antwoord van een geloofsdoctrine. Je eigen antwoord dat je in alle vrijheid zelf kunt formuleren. Je vraagt je af hoe deze wereld weer op het juiste pad gaat komen. Je twijfelt aan je eigen bijdrage. Je voelt je soms verloren en je begrijpt niet waarom en nog minder hoe je weer op vaste bodem kunt komen. Soms ben je diep geïnspireerd, maar je kunt het niet vasthouden en valt weer ten prooi aan vertwijfeling.

Mijn Bijbel. Ik kijk er naar. Daar ligt hij voor me. Hij is al zo lang bij me. Met me mee op reis geweest. In mijn koffer, in mijn bed, op mijn bureau. Ik ben er mee vergroeid. Voorin staan de woorden van een vriend die hem 30 jaar geleden cadeau aan me deed toen ik een zielsbesluit had genomen. Hij wenste me toe dat ik ontdekken zou dat de woorden in dit boek "levende woorden" zijn.

Met plakband heb ik mijn Bijbel inmiddels bij elkaar moeten houden. Op vrijwel elke pagina heb ik er met pen iets in geschreven of iets onderstreept. Met soms een datum en plaatsaanduiding en dan weet ik weer waar ik toen zat en wat ik toen meemaakte. En vaak ook leerde. Mijn hele leven zit er in.

Mijn jongste zoon vroeg me ooit: waarom zit je nu al weer in de Bijbel te lezen. Heb je het niet al lang uit?.

Ik antwoordde dat er steeds weer iets anders staat als ik hem open doe.

Hij pakte mijn Bijbel op. Hij las een paar zinnen. Deed het boek dicht en toen weer open op dezelfde bladzijde en riep toen triomfantelijk uit: het is precies hetzelfde!

Hij zat nog op de lagere school. Ik legde het hem als volgt uit. De letters zijn hetzelfde, de woorden ook. De zinnen ook. Maar de betekenis van de verhalen verandert steeds. Als ik verdrietig ben, dan kunnen de verhalen me troosten. Als ik het even allemaal niet weet, dan kunnen de verhalen me helpen om nieuwe dingen te leren.

Zo kun je begrijpen dat woorden echt worden tot "levende woorden".

Een paar weken later hadden we het 10 minuten gesprek op school. Aan het eind van ons gesprek vroeg de juf: mag ik jou nog iets vragen. Je zoon vertelde me dat je een heel bijzonder boek hebt dat je al heel lang elke dag leest en waarin je toch steeds iets anders leest.

Is dat zo? Welk boek is dat?

Ik moest natuurlijk glimlachen.

Toen ik haar vertelde over de Bijbel was ze verrast.

Haar heb ik het als volgt verteld en zo leg ik het ook aan jou uit :

De Bijbel is niet in de eerste plaats geschreven als een geschiedenisboek.

Het is in de eerste plaats een boek met verhalen die tot doel hebben iets in je binnenste aan te richten. Je te troosten. Te bemoedigen. Je tot inzicht te laten komen, of tot inkeer. Of tot genezing. Het opent ook je ogen voor de geestelijke aanwijzingen, “sporen” om je heen, om bronnen te vinden waaruit je kunt putten tijdens je levensreis.

Het zijn verhalen in een mystieke taal. Veel begrippen hebben vaak een diepere geestelijke betekenis. En dat betekent dat je elk verhaal steeds opnieuw kunt begrijpen. Hier is een voorbeeld. De bevrijding van het volk Israel uit de Egyptische slavernij is bijvoorbeeld ook je eigen bevrijding uit datgene dat jou gevangen heeft gehouden: een wond uit het verleden, een traumatische ervaring, een moeilijke jeugd, of gewoon kindschap op weg naar volwassenheid. Het beloofde land waar naar het volk op weg gaat is niet alleen het land Israel maar ook “je bestemming”, hoe je werkelijk bedoeld bent. Het exodus verhaal is dus ook jouw eigen levensverhaal.

De Bijbel zo te leren lezen is een ontdekking en vult je bron met wijsheid die mensen over vele eeuwen hebben opgebouwd. En deze mensen worstelden met dezelfde vragen als wij. Ze verlangden, net als wij, naar wijsheid, naar inzicht, naar hulp, naar liefde, naar bemoediging, zodat ze op weg konden, naar hun bestemming in de overtuiging dat die bestemming er ook echt was.

En uit die bron kun je putten voor het geven van jouw antwoord. Dat is wat ik in de korte fragmenten, ik heb ze “inzichten” genoemd, bij je aanreik. Ik probeer Bijbelse inzichten voor je te ontsluiten zodat je er iets mee kunt op jouw levensreis. Ik probeer je ogen te openen zodat je dieper kunt kijken, je kijkt naar binnen, je gaat inzien, je krijgt inzicht.

Lees ze vlak voor je gaat slapen. Niet meer dan een per dag. Of luister naar de podcast als je geen lezer bent, dan neem je ze tot je via de prachtige stem van Marit Meijer.

Pas ook op, dit boek is niet een godsdienstig boek. Ofschoon ik zelf het christelijke inwijdingsspad ben gaan lopen in mijn leven, deze inzichten zijn er echt voor bedoeld dat jij je eigen keuze maakt.

Ik wens je toe dat je leven verrijkt wordt door deze inzichten. Dat de woorden verder leven binnenin je. Dat het, zoals we zeggen, “levende woorden” voor je zullen zijn. Dat er in jou iets wordt aan gericht. En dat je zult worden zoals je bedoeld bent, helemaal vrij gekomen,

rechttop staand, met twee benen midden in het leven van vandaag. Iets beters kan ik je niet toewensen.